

[Kirkeministeren.]

angående forlængelse af ordningen med hensyn til den særlige uddannelse for studenter, så at denne kommer til at gælde, indtil en almindelig revision af hele seminarieloven kan finde sted.

Jeg skal med disse ord under henvisning til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, på undervisningsministerens vegne anbefale dette til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

H. P. Johansen: På mit partis vegne kan jeg anbefale det lovforslag, som den højtærede minister nu har gjort rede for, og den populært sagt drejer sig om studenterlærerne, altså drejer sig om en kortvarig uddannelse af studenter til lærere i folkeskolen i henhold til lov af 4. juni 1947.

Når man nu står overfor at skulle forlænge den forsøgslov, som der her er tale om, melder der sig jo et par spørgsmål, nemlig for det første, om der stadig er brug for loven i den form, hvori den blev vedtaget, og for det andet, om loven har virket på en tilfredsstillende måde i den tid, der er gået, om den har virket således, at den i nævneværdig grad har bødet på den herskende lærermangel, og således, at denne ret hurtige uddannelse på 2½ år kan siges at være en forsvarlig uddannelse for lærere i folkeskolen. Jeg har den opfattelse, at disse spørgsmål må besvares på en sådan måde, at det betyder en anbefaling i retning af at forlænge loven, indtil en ny seminarieordning bliver gennemført. Jeg tror nemlig, at både seminarierne og skolemyndighederne er helt enige om, at det er dygtige unge lærere, som på denne måde bliver tilført den danske folkeskole.

Med hensyn til det første spørgsmål, jeg nævnte, nemlig hvorvidt der den dag i dag er brug for loven, lader det sig meget let besvare ved at pege på, at der er skoler, der må lukke, fordi de ingen lærere kan få, og at et meget stort antal embeder må oplås gang på gang, for at man overhovedet kan få disse embeder besat. Man kunne også nævne, at seminarieeleverne nu som regel ansættes, næsten før de overhovedet har opnået at få deres eksamen, og at et meget stort antal af ukvalificerede vikarer anvendes både i by og på land. Jeg mener med andre ord, at der ikke kan herske nogen berettiget tvivl om, at der stadig er brug for denne noget ekstraordinære måde at uddanne lærere på, fordi lærermanglen sikkert er lige så alvorlig, som den var for fem år siden.

Et andet spørgsmål er så, hvor meget

denne foranstaltning har bidraget til at afbøde lærermanglen, og det lader sig jo kun bedømme rent skønsmæssigt, fordi man ikke kan vide, hvor mange studenter der ville være gået lærervejen, hvis ikke vi havde fået loven af 4. juni 1947. Men man kan sikkert gå ud fra som aldeles givet, at den korte uddannelse på 2½ år har fristet ikke så ganske få studenter til at søge ind på seminarierne, og at loven altså har bidraget til at afhjælpe lærermanglen i væsentlig grad.

Til slut skal jeg blot tilføje, at nu taler man jo i indflydelsesrige kredse om at forlænge denne uddannelse fra 2½ år til 3 år. Jeg skal ikke komme ind på dette spørgsmål i dag, det kommer vi til at drøfte, når vi engang skal behandle forslag til en ny seminarielov. Men spørgsmålet er, om der, hvis man forlænger uddannelsestiden, vil komme lige så mange dygtige studenter til seminarierne, som der kommer i øjeblikket. Jeg mener, det er et spørgsmål, som alvorligt bør overvejes den dag, man står overfor gennemførelsen af en ny seminarielov.

Som allerede nævnt var det en forsøgslov, der blev gennemført i 1947, og den blev ikke gennemført uden en vis skepsis; men jeg mener, at man fra alle sider er enig om, at det forsøg, som dengang blev gjort, er faldet meget heldigt ud, og det er da også en kendsgerning, at seminariekommissionen har været helt enig om, at denne form for læreruddannelse skulle bevares også frem i tiden. Jeg kan som sagt på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling her i tinget.

Stegger Nielsen: Den forsøgslov, der blev givet ved loven af 4. juni 1947 om en midlertidig ordning af lærereksamen for studenter, var jo fremkaldt af lærermanglen. Lærermanglen er desværre stadig tilstede i høj grad, og derfor er det betimeligt, at man undersøger, om denne midlertidige ordning, hvorved studenter har kunnet opnå lærereksamen på kortere tid, har virket heldigt, hvilke erfaringer man har vedrørende denne uddannelse, og om lærermanglen fremdeles, også nogle år fremefter, må skønnes at være tilstede.

Jeg mener, at det sidste må besvares med ja, hvilket jeg naturligvis beklager. Mange embeder døjer man med at få besat, det gælder i særlig grad lærerindeembeder, og jeg mener, at lærermanglen vil fortsætte endnu en del år. Hvad angår det første: hvorledes studenteruddannelsen, som vi kalder den, den kortere uddannelse af studenter til lærere, har virket, vil jeg udtale